

ડૉ. અશોક ચાવડા 'બેદિલ'

કવિતાથી કોમ્યુનિકેશન કરતા કવિ...

પોતાનાં અનેકવિધ સર્જનો માટે વિભિન્ન પારિતોષિક પામનારા આ કવિ તાજેતરમાં રાષ્ટ્રપતિના આમંત્રણથી રાષ્ટ્રપતિ ભવનમાં વિશેષ મહેમાન બનીને પબવાડિયું રહી આવ્યા...

■ જવલંત છાયા (રાજકોટ)

૧૯૮૩ના માર્ચ મહિનાની ૧૨ તારીખ. એસએસસીની પરીક્ષા ચાલે. એ દિવસે પેપર આપવા જવામાં એ વિદ્યાર્થીને મોટું થયું. કેન્દ્ર પર પહોંચ્યો ત્યાં પરીક્ષા શરૂ થઈ ગઈ હતી અને બસ, આટલી વાતમાં કરિયરને મોટું નુકસાન થઈ ગયું. એ વિદ્યાર્થીએ ઈસ્ટ ક્લાસ ગુમાવી દીધો... ઈચ્છા હતી કે ડોક્ટર બનવું, પરંતુ પછી તો લાઈન બદલાઈ ગઈ અને કોમર્સના વિષય સાથે આગળ ભણવાનું નક્કી થઈ ગયું.

પરીક્ષામાં મોડા પડવાનું કારણ શું? ટ્રાકિકજામ? હુલ્લડ? અકસ્માત? પોતાની કે કોઈની બીમારી?

ના, એ ઘટના એમ બની હતી કે રેડિયો સાંભળતાં સાંભળતાં એ વાંચતા હતા અને એમાં બાઝાર ફિલ્મની ગઝલ પ્રસારિત થઈ: દિબાઈ દિએ ચૂં... અને એમાં એક શબ્દ આવ્યો પરશતીસ. બસ, આ શબ્દનો અર્થ શું? એ શોધવામાં રહ્યા એમાં થયું મોટું અને ધોરણ ૧૦માની પરીક્ષામાં મોડા પડ્યા. આ વિદ્યાર્થીનું નામ અશોક ચાવડા.

અલબત્ત, એ પછી પીએચ.ડી. કરીને ડૉક્ટર તો બન્યા. એમણે અત્યાર સુધીમાં અડધો ડઝનથી વધારે ડિગ્રી તો મેળવી છે સાથે કવિતાસંગ્રહ

ડાળખીથી સાવ છૂટાં માટે દિલ્હી સાહિત્ય અકાદમીનો યુવા સાહિત્ય પુસ્કાર-૨૦૧૩ તથા ગુજરાત સરકારનો દાસી જીવણ એવોર્ડ-૨૦૧૩-૧૪ એમને મળ્યા છે. વળી, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમીના યુવા ગૌરવ પુસ્કાર-૨૦૧૨ તેમ જ વર્ષ ૨૦૧૨નાં શ્રેષ્ઠ પુસ્તકો પૈકી પગલવ તળાવમાં કવિતા વિભાગ અને પીટચો અશ્કો હાસ્યવ્યંગ વિભાગ માટેનાં પારિતોષિકો એમને મળ્યાં છે.

હમણાં માર્ચ, ૨૦૧૭માં આ અશોક ચાવડા પંદર દિવસ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ભવનમાં રાઈટર્સ ઈન રેસિડન્સ યોજના અંતર્ગત રાષ્ટ્રપતિ પ્રણવ મુખરજીના મહેમાન બનીને રહી આવ્યા. આખા ભારતમાંથી બે લેખકને આ તક મળી હતી. રાષ્ટ્રપતિ સાથેની મુલાકાતમાં અશોક ચાવડાએ સાહિત્યનાં વર્તમાન પ્રવાહો અને સામાજિક સ્થિતિ અંગે વાત કરી.

અશોક કહે છે કે પ્રણવજી સાહિત્યપ્રેરક અને

પ્રોત્સાહક બને છે. અત્યાર સુધી અમે સાહિત્યિક નિસબત સાથે કામ કર્યું છે. હવે ખુદ રાષ્ટ્રપતિએ જ્યારે આટલો રસ લીધો છે ત્યારે દેશ અને સમાજ પ્રત્યેનું મારું ઉત્તરદાયિત્વ વધ્યું છે એમ હું સમજું છું.

૨૩ ઓગસ્ટ, ૧૯૭૮ના રોજ ભાવનગરમાં જન્મેલા અને અમદાવાદમાં ઊછરેલા ડૉ. અશોક ચાવડા જામનગરની ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટીમાં આસિસ્ટન્ટ રજિસ્ટ્રાર તરીકે ફરજ બજાવે છે. ચોટીલાના મનડાસર ગામના એક તદ્દન સાધારણ અને સમાજ જેને દલિત કહે છે એવા વર્ગના પરિવારમાંથી એ આવે છે. પોતાના સમાજ અને એવા અનેક પીડિતો, શોષિતોની વેદના એમણે અનુભવી છે, પરંતુ એમનો સૂર ફરિયાદનો નથી, સતત જાતને સાબિત કરવાનો છે. માણસ માત્ર માણસ છે, સમાન છે એવા સત્યને પેશન-ઉત્કટતાથી પેનમાં ભરીને એ કામ કરી રહ્યા છે અને એથી જ્યાં જ્યાં કાર્યરત રહ્યા ત્યાં જનરલ સીટ પર રહ્યા છે. જન્મ કોઈ પણ કુળમાં હોય, માણસ હોવાનું મૂળ નથી બદલાતું એવો સંદેશ આપવાની એમની મથામણ છે.

બી.કોમ. થયેલા અશોકભાઈ પછીથી ઈંગ્લિશ વિષય સાથે બેચલર ઓફ આર્ટ્સ થયા. ડેવલપમેન્ટ કોમ્યુનિકેશનમાં માર્ટર્સ ડિગ્રી મેળવી અને માસ કોમ્યુનિકેશનમાં પીએચ.ડી. કર્યું. યુજીસી નેટ ક્લિયર કરી. ડિસ્ટ્રિક્શન સાથે એલએલબી થયા.

